

Moravskoslezský deník 6.1.2006

Boleslav Navrátil

Toulky Ostravou

Všechny stezky končí u hradu

Cesta od mariánského sloupu v centru města ke Slezskoostravskému hradu trvá volnou chůzí asi sedm minut. Projdete kolem staré radnice, skrze Černou louku, po můstku přes Ostravici – a jste tam. Hrad z druhé poloviny 13. století střežil obchodní stezky z Opavy do Těšína a Krakova. Dva ostravští architekti Radim Václavík a David Floryk vypracovali urbanistickou studii Černá louka a podhradí, podle které by se – s trochou nadsázky – měly někdejší stezky obnovit. Hrad by měl být jakousi přirozenou křižovatkou spojující atraktivní místa turistických procházek či projížďek na kole.

Vlastně už to tak trochu funguje. Lidé na bicyklech anebo pěší turisté – obou není zatím mnoho – zamíří po návštěvě zoologické zahrady na jih, vystoupají na tiše prohořívající haldu Emu, kde se nikdy neudrží sníh, a to ani v největších mrazech, odkud je kouzelný pohled na Ostravu, a při dobrých podmínkách je vidět až daleko do Beskyd. Je zajímavé, že stezky kolem haldy byly krásně odrhnuty i po přívalech sněhu, takže se nahoru chodilo pohodlněji než v centru města. Z Emy se lze dostat půvabným trojickým údolím, členitým a plným zeleně, k rekonstruovanému Slezskoostravskému hradu. Odtud se dá pohodlně doputovat do města anebo v budoucnu do Dolní oblasti Vítkovic, tedy do hutního komplexu, který je dnes chráněnou industriální památkou. Bylo by ovšem dobré zprůchodnit zmíněné trojické údolí, na což bylo vypsáno několik soutěží, ale nikdy se jasně nestanovilo, že by tato část měla být napojena v širších souvislostech na nějakou stezku, především tedy směřující k hradu, že by skrze údolí měla vést hlavní stezka nebo – chcete-li – zelená magistrála. Architekt Václavík dokonce míní, že by mohl hrad se zoologickou zahradou spojoval turistický vláček.

„Podle mého propojení centra města, Černé louky a hradu zatím plně nefunguje, ty oblasti spolu nekomunikují, což je velká škoda,“ míní Radim Václavík, *„schází zde kontext, smysl, který by území zceloval. Mělo by se obnovit vědomí těch stezek, že každá někam vede, že každá má nějaký cíl, lze někam dojít a nalézt tam zajímavá místa.“*

Pravda je, že lidé dnes přijdou k hradu a jít dál je nenapadne. Jestliže by ale vznikla zmíněná stezka od zoologické zahrady, vlastně by se tady návštěvníci hojně scházeli ze dvou či tří směrů, a to podhradí by získalo nový potenciál. Různých akcí by se pak dalo dělat mnohem víc. Soutok Ostravice a Lučiny přímo vybízí k tomu, aby se zde jezdilo na lodičkách. Kdyby byla u řeky rekreační oblast, naskytl by se nezapomenutelný pohled na panoráma Dolní oblasti Vítkovic. Ostatně už dnes ho mohou vidět cyklisté směřující trasou po břehu Ostravice až do Beskyd. Pohled na ostravské Hradčany, tedy na Dolní oblast Vítkovic, je velkolepý, ale přes velmi hlasité debaty se vlastně stále ještě neví, co s tímto historickým a průmyslovým unikátem bude. Dnes o jeho skvělé hodnotě již nikdo nepochybuje, ale zatím nebylo jasně vysloveno, co s ním, zda se ponechá v současné podobě, anebo se část zbourá a doplní stylově vhodnými, moderními a účelnými objekty, případně se celý areál zlikviduje úplně. Nikdo nemá odvahu říct jasně, jak to bude vypadat. A to je na škodu věci.

Je nepochybné, že začlenění hradu do kontextu města, vybudování předhradí, zajištění průhledů, aby na všechny strany bylo dobře vidět, je dobrý nápad. Zvláště také proto, že opodál, na asanovaném území Karoliny, má vyrůst supermoderní městská čtvrť. Vybudování pohodlných turistických stezek, jež by končily u hradu, by vlastně vytvořilo z velké části Slezské Ostravy obrovský park plný zajímavých a pozoruhodných míst. Které město by se tím mohlo pochlubit?